

Streptomisin etakrinik asit, furasemit ile etkileşir : Streptomisin, diüretiklerle beraber böbrek yetmezliğinde kullanıldığında ototoksosite artar.

Streptomisin metisilin ile etkileşir : Kombinasyon verildiğinde ciddi toksik etkiler oluşabilir.

Streptomisin pankuronyum bromid ile etkileşir : Streptomisin verilen hastaya pankuronyum verildiğinde uzun süren solunum depresyonu görülür. (iki vaka sonucu)

Streptomisin vankomisin ile etkileşir : Bu iki antibiyotik enterococcal endocardit'in tedavisinde sinerjik etki gösterir.

STREPTOMİSİN SULFAT İÇEREN İLAÇLAR

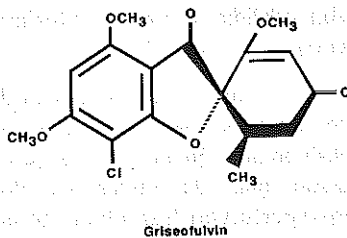
İLACIN ADI	FARMASÖTİK ŞEKLİ	FİRMA	MİKTARI	FIATI	TARİHİ
STREPTOMYCİN SULFATE	1 FLK.	91	1 GR	3000	27/02/91
STREPTOMYCİN SULFATE	100 FLK.	91	1 GR	130050	27/02/91
STREPTOMYCİN	1 FLK.	1	1 GR	1800	28/09/89
STREPTOMYCİN	1 FLK.	57	1 GR	2300	06/11/90
STREPTOMYCİN	1 FLK.	41	1 GR	3500	12/03/91
STREP-DEVA	1 FLK.	21	1 GR	4800	19/02/91
STREP-DEVA	1 FLK.	21	500 MG	4000	19/02/91

ANTİFUNGAL İLAÇLAR

Mantarlara ve mayalara etkili olan ilaçlardır. Bir kısmı lokal bir kısmı sistemik olarak kullanılır. Bu bahiste sadece sistemik olarak kullanılanlardan söz edilecektir. Bunların da sayısı fazla değildir.

1. Griseofulvin

Griseofulvin dermatofitlere (epidermofiton, mikrosporon, trikofiton) etkilidir. Bu enfeksiyonlara deride, saçlarda ve/veya tırnaklarda rastlanmaktadır. Griseofulvin ağızdan verilir. Bu ilacın absorpsiyonu yemeklerle özellikle yağlı yemeklerle birlikte alındığında daha yüksektir. Tedavi uzun sürer: Deri enfeksiyonlarında 6-8 hafta, saçlardaki ve tırnaklardaki enfeksiyonlarda 3-6 ay.

Griseofulvin'in istenmeyen etkileri fazla değildir. Mide barsak sisteminde minör bozukluklar ve ender olarak deri döküntüsü ile fotosensibilite de tesbit edilmiştir. Karaciğer bozukluğu veya porfiri olan vakalarda kontrendikedir. Griseofulvin teratojendir ve oral antikoagülanların etkisi azaltır.

Griseofulvin alkol ile etkileşir : Etkileşimleri baş ağrısı, soluk almada güçlük, mide bulantısı, baş dönmesi ve yüzde kızarmaya neden olabilir.

Griseofulvin besinlerle etkileşir : Süt, griseofulvinin absorpsiyonunu önemli ölçüde artırır. İlacın süt veya diğer yağ içeren besinle alınması tavsiye edilir.

Griseofulvin fenobarbital ile etkileşir : (Antifungal) oral yoldan verildiğinde fenobarbital, griseofulvinin seviyelerini azalmasına neden olur, fakat antifungal parenteral yoldan verilerse böyle bir etkileşim olmaz.

Griseofulvin varfarin ile etkileşir : Griseofulvin verildiğinde varfarinin antikoagülan aktivitesi önemli ölçüde azalır. Varfarin dozunun artırılması gerekir.

Griseofulvin oral kontraseptiflerle etkileşir : Griseofulvin alındığında oral kontraseptiflerin sağladığı korunmada ihtiyaçlı olmak gerekir.

Pozoloji :

— Erişkin : Günde 500 mg (1 defada)

GRİSEOFULVİN İÇEREN İLAÇLAR

İLACIN ADI	FARMASÖTİK ŞEKLİ	FİRMA	MİKTARI	FİYATI	TARİHİ	
GRİSOVİN	25 TAB.	36	250 MG	15600	27/02/91	
GRİSOVİN	25 TAB.	36	500 MG	31000	27/02/91	
GEFULVİN	FORTE	30 TAB.	25	500 MG	23500	13/03/91
GRİFULVİN	FORTE	30 TAB.	9	500 MG	18000	26/03/91

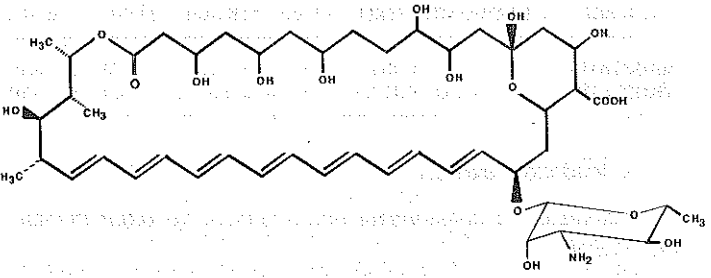
2. Amfoterisin B, Mepartrisin, Natamisin, Nistatin

Bu poliyen'ler mayalara (*Cryptococcus neoformans*, *Candida*, *Torulopsis*), dimorf mantarlara (*blastomyces*, *sporotrichum*, *nitoplasma*, *coccidioides*) ve diğer mantarlara (*aspergillus*, *mucor* vb.) etkilidir. *Dermatophytes*'lere daha az hassas veya rezistandır.

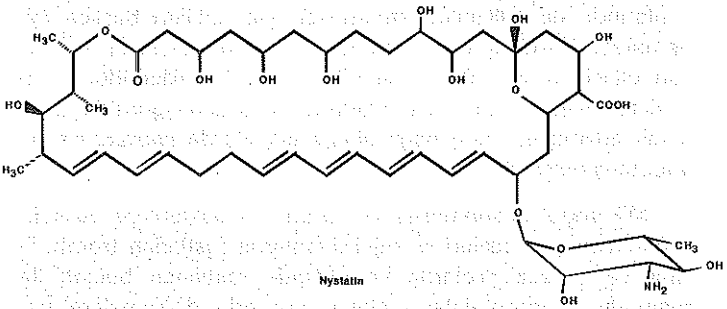
Poliyen'ler oral yoldan absorbe edilmezler. Oral preparatlardan gastroentestinal mikozların lokal tedavisinde veya jinekolojik enfeksiyonların önlenmesinde yararlanılır. Amfoterisin B perfüzyon şeklinde verilir ve dozunu arttırmak mümkündür. Eğer perfüzyon hızlı olursa titreme, ateş, bulanık

tı ve kusma görülebilir. Enjeksiyon yerinde trombolifebit görülmesi mümkündür. Kanda diskrazi, periferik nöropati, konvulsiyon, karaciğerin akut nekrozu da görülen etkilerdir. Amfoterisin'in istenmeyen yan etkilerinin başında nefrotoksite gelir. Bu riskler nedeniyle Amfoterisin B sadece mantar ve mayaların oluşturduğu ağır ve genelleşmiş enfeksiyonlarda kullanılır.

Mepartrisin, natamisin ve nistatin'in istenmeyen etkileri mide-barsak bozulmaları ve ender olarak görülen allerjik reaksiyonlardır. Oral suspansiyonları candida ile oluşan stomatitlerde kullanılır.

Amphotericin B.

Nystatin

Amfoterisin B

Amfoterisin B siklosporin ile etkileşir : Siklosporinin nefrotoksik etkisi Amfoterisin B ile kombine halde kullanıldığında artar.

Amfoterisin B digitalis, digitoxin, digoxin, proscillaridin, strofantin G ile etkileşir : Amfoterisin B'nin sebep olduğu hipokalemi sonucu kardiak glikozitlerin toksisite riski artar.

AMFOTERISIN B İÇEREN İLAÇLAR

İLACIN ADI	FARMASÖTİK ŞEKLİ	FİRMA	MİKTARI	FIATI	TARİHİ
FUNGİZONE	1 FLK IV	66	100 MG	19500	27/12/90

Mepartrisin ve natamisin'in oral uygulanan müstahzarları, günümüzde, Türkiye'de yapılmamaktadır.

Nistatin

Pozoloji :

— Erişkin : Günde 1 500 000 - 300 000 IU (3 defada)

— Çocuk : Günde 4 defa 5-10 damla (ağız boşluğuna)

NİSTATİN İÇEREN İLAÇLAR

İLACIN ADI	FARMASÖTİK ŞEKLİ	FİRMA	MİKTARI	FİYATI	TARİHİ
MİKOSTATİN	24 DRJ.	66	500.000 IU	13000	13/03/91
MİKOSTATİN	48 DOZ SUSP.	66	100000IU/ML	15000	13/03/91

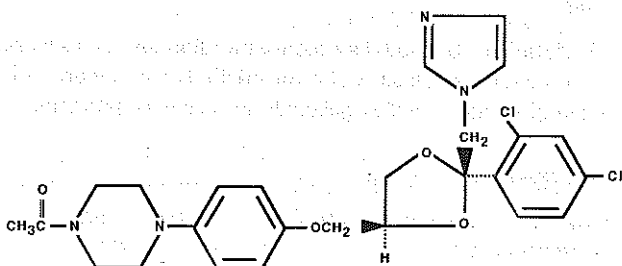
3. İmidazol türevleri

Mikonazol ve ketokonazol dermatofitlere ve diğer mantarlara etkilidir.

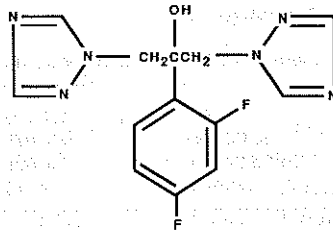
Ketokonazol başlıca, dermatofitlerin ve yüzeysel kandidiyazis'in tedavisinde ve sistemik mantar enfeksiyonlarında kullanılır. Klasik tedavinin iyi gelmediği durumlarda sindirim sisteminde ve vajendeki nükseden *Candida albicans* enfeksiyonlarında da kullanılır. İstenmeyen yan etkileri başlıca mide-barsak bozukluğu ve kaşıntıdır. Fakat bu ilacın en önemli yan etkisi bazan da ağır olan karaciğer bozukluğudur. Kandaki testosteron cortisol miktarında bir azalma görüldüğü de tesbit edilmiştir. Buna bağlı olarak erkeklerde jinekomasti ve impotens oluşabilir.

Mikonazol actinomyces ve Gram (+) bakterilere etkilidir. İstenmiyen yan etkileri iv enjeksiyonlarda rastlanan tromboflebit ve yüksek dozlarda verildiğinde rastlanan bulantı ile kusmadır. Lipoproteinlerin elektroforezinde değişmelere neden olduğu da tesbit edilmiştir.

İmidazol türevleri ile kumarin türevlerinin antikoagülan etkisinde bir kuvvetlenme görülür.

Ketoconazole

Fluconazole

Ketokonazol

Pozoloji :

- Erişkin : Günde 200 mg
- Çocuk : Günde 3 mg/kg

Ketokonazol rifampisin ile etkileşir : Rifampisinin terapötik etkisi ve plazma seviyeleri düşer.

Ketokonazol varfarin ile etkileşir : Ketokonazol varfarinin aktivitesini potansiyelize eder. Antikoagülan kontrolün sık sık yapılması tavsiye edilir. Varfarin dozunun 1/3 oranında azaltılması önerilir. (Tek vaka)

Ketokonazol Antipirin, siklosporin ile etkileşir : Ketokonazolün karaciğer mikrozomal oksidatif enzimlerini inhibe ettiği görülmüştür. Bu inhibisyonun, ketokonazol, siklosporin etkileşiminin mekanizması olduğu düşünülmektedir.

Ketokonazol siklosporin ile etkileşir : Ketokonazol verildiğinde, siklosporinin plazma seviyeleri önemli ölçüde yükselir. Kombinasyonun kullanımından kaçınılması tavsiye edilmektedir.

Ketokonazol siklosporin ile etkileşir : Ketokonazolün siklosporinle kombine halde alınması yüksek siklosporin plazma seviyelerine neden olur. Kombinasyonun dikkatle kullanılması gerekir.

Ketokonazol izoniazid, rifampisin ile etkileşir : Ketokonazolün terapötik etkisi ve plazma seviyeleri düşer.

KETOKONAZOL İÇEREN İLAÇLAR

İLACIN ADI	FARMASÖTİK ŞEKLİ	FİRMA	MİKTARI	FIATI	TARİHİ
FUNGORAL	10 TAB.	101	200 MG	29000	14/03/91
FUNGORAL	30 TAB.	101	200 MG	69000	14/03/91
FUNGORAL	100 TAB.	101	200 MG	84000	22/09/89
KETORAL	10 TAB.	14	200 MG	16500	01/03/91
KETORAL	30 TAB.	14	200 MG	24150	03/02/89
KETORAL	100 TAB.	14	200 MG	57120	03/02/89
NİZORAL	10 TAB.	28	200 MG	16750	01/12/90

FLUKONAZOL İÇEREN İLAÇLAR

İLACIN ADI	FARMASÖTİK ŞEKLİ	FİRMA	MİKTARI	FİYATI	TARİHİ
TRİFLUCAN	7 KAP.	57	100 MG	225000	15/02/91
TRİFLUCAN	50 CC ENF	57	2MG/ML	44500	15/02/91
TRİFLUCAN	70 CC ŞURUP	57	1MG/ML	97000	14/12/90
FLUCAN	3 KAP	57	50MG	39250	14/12/90

ANTİPARAZİTER İLAÇLAR

ANTİMALARYALLER

Plasmodium vivax, *P. ovale* ve *P. malariae*'nin neden olduğu sıtma nöbetleri genellikle tehlikeli değildir ve bu parazitler örneğin klorokin'e karşı duyarlıdırlar. Buna mukabil *Plasmodium falciparum*'un neden olduğu nöbetler öldürücü olabilirler ve bu Plasmodium'un suşları bir çok antimalaryal ilaca dayanıklıdır. Bu nedenle rezistan suşlar üzerindeki çalışmalar daha çok önem kazanmıştır. Bu kitapta ise sıtmanın önlenmesi ve tedavisi için kullanılacak ilaçlar sadece ana hatlarıyla ele alınacaktır.

Koruyucu olarak :

Kişisel korunma yolları, anofeller'in etkisinden uzak kalma gibi önlemler özellikle çocuklar için çok önemli tedbirlerdir.

Klorokin, *Plasmodium vivax*, *P. ovale* ve *P. malariae*'ye karşı etkili bir ilaçtır. Bu ilaç *P. falciparum*'a karşı, ancak direnç olmadığı bilinen ülkelerde kullanılabilir. İlacın kullanma dozu haftada 300 mg'dır. Bu miktar birkaç defada alınabileceği gibi bir defada da alınabilir. Çocuk dozu haftada kg başına 10 mg'dır. Endemik bölgeden ayrıldıktan sonra da, en az bir ay daha tedaviye devam edilmelidir. *Klorokin*'e direnç gösteren organizmaların bulunduğu bilinen bölgelerde ise, proguanil gibi bir başka antimalaryal ilacın da kullanılması gerekir.

Antimalaryal dozda *klorokin*'in ender de olsa bazı istenmeyen etkileri bulunmaktadır: Mide, barsak şikayetleri, kaşıntı, baş ağrısı, bulanık görme gibi.

Klorokin, lupus erythematosus ve bazı enflamatuar hastalıkların tedavisinde de kullanılır.

Proguanil, sıtma profilaksisinde, sadece *klorokin*'in tamamlayıcısı olarak kullanılır. Erişkinler için doz 200 mg/gün'dür. Bir ay devam edilir. Endemik bölgeden ayrıldıktan sonra da bir ay devam edilir. Bu dozda istenmeyen etkilere rastlanmaz. Çocuk dozu, 1 yayına kadar günde 25 mg; 1-4 yaş grubu için 50 mg; 5-8 yaş grubu için 75 mg; 9-12 yaş